

CÍMKE

Oktatási
Minisztérium

ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS

Javítókulcs

Olvasás-szövegértés

8.
ÉVFOLYAM

ÉRTÉKELÉSI KÖZPONT

2004

ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

A 2004-es tavaszi vizsgálat célja a tanulók olvasási-szövegértési képességének felmérése. A tavalyihoz hasonlóan, az idén is melléktük a *Javítókulcsot*, amely a tesztekben található tanulói válaszok egységes és objektív értékeléséhez nyújt segítséget.

1. A felmérésben kétféle feladatot használunk a tanulók szövegértésének mérésére. Az egyik típus a **feleletválasztós** forma, amelyben a tanulóknak négy megadott válaszból kell kiválasztaniuk azt, amely szerintük a legjobb válasz a feladatra. Ezeknél a feladatoknál a tanulói válaszokat számítógépes adatbevitellel rögzítjük, **Önnek ezeket a válaszokat a feladatlapokban nem kell értékelnie.**
2. A másik kérdéstípus a **szöveges választ igénylő nyílt végű** feladat. Ezeknél a feladatoknál a tanulóknak le kell írniuk a kérdésre adott válaszukat. A tanulók feladatokra adott válaszainak értékelését, javítását a *Javítókulcs* alapján kell végezni. Önnek a tanulói válaszokat az útmutatóban lefektetett irányelvek alapján kell feldolgoznia. Csak az objektív elvek alapján történő munka révén érhető el, hogy a tanulói válaszokat az ország minden egyes iskolájában egyformán értékeljük.

Az egyes feladatokra adott lehetséges válaszok értékelésének szempontjait minden feladat esetében pontosan meghatároztuk.

A nyílt végű, szöveges választ kívánó feladatok értékeléséhez ún. **kódokat** adtunk meg. Ezen kódok használata a későbbi adatbevitel és az iskolai adatfeldolgozás szempontjából nagy jelentőséggel bír.

Az Önök későbbi munkáját könnyíti meg, ha el tudják különíteni egymástól azokat az eseteket, amikor a tanuló a szöveg és a kérdés alapos megértéséről tett tanúbizonyosságot és kimerítő választ adott, szemben azokkal, akik a szöveget és a kérdést csak részlegesen értették meg, s akiknek a válasza kevésbé kimerítő.

Szintén könnyebbséget jelent majd Önnek az eredmények összehasonlításakor, ha el tudja különíteni egymástól azokat az eseteket, amikor egy tanuló rosszul válaszolt, vagy tipikusan rossz választ adott, vagy éppenséggel hozzá sem fogott egy kérdés megválaszolásához.

A *Javítókulcsban* minden egyes feladat egy fejléccel kezdődik, amely tartalmazza a feladat A) illetve B) füzetbeli sorszámát, valamint a feladat címét.

Ezután következik a kódleírás, amelyben megtaláljuk

- az adható kódokat;
- az egyes kódokhoz tartozó feltételek pontos körének meghatározását;

A *Javítókulcsban* szereplő példaválaszok a feladatok tesztelése során ténylegesen előfordult tanulói válaszok.

I. A KÓDOLÁS SZABÁLYAI

A HELYES VÁLASZOK JELÖLÉSE

1-es és 2-es kód: A helyes válaszokat (ahogy azt majd a kódkönyv mutatja) többnyire 1-es vagy 2-es kóddal jelöljük. Ezek a kódok egyfajta rangsort is jelölnek. Egy olyan kérdés esetében például, amikor a válasz a szöveg egy részletére vonatkozik, és a kérdés szövegmagyarázatot is követel a tanulótól, ott a szöveg szintjén maradó válasz az 1-es kódot kapja, az a válasz azonban, amelyik a szöveg szintjétől elrugaskodva bonyolultabb összefüggések felismerését is tükrözi, a 2-es kódot kapja. A helyes válaszok esetében a választható kódok a megértés mélységétől vagy a feladat megkívánta szöveges kifejtettség terjedelmétől függenek. A kódkönyv tartalmazza mindazokat az információkat, amelyek alapján Önnek el kell döntenie, hogy az adott tanulói válasz hányas kódot érdemel.

A ROSSZ VÁLASZOK JELÖLÉSE

0-s kód: A 0-s kóddal jelölt válaszok mögött a szöveg vagy feladat meg nem értése vagy egy bizonytalan válaszadási kísérlet áll. 0-s kódot adunk a tanulónak abban az esetben is, ha felismerjük, hogy a tanuló egyszerűen megismételte a feltett kérdést.

6-os kód: Néhány feladatnál 6-os kód is szerepel, amely a tipikusan rossz válasz kódja. Ezt olyan válaszoknál alkalmazzuk, amelyek egyfajta tipikusan hibás gondolatmenetet tükröznek, és a feladatok előzetes bemérése során gyakran találoztunk ezzel a hibával.

SPECIÁLIS JELÖLÉSEK

7-es kód: Minden mérés esetében elkerülhetetlen, hogy akadjon egy-két tesztfüzet, amely a fűzés vagy a nyomdai munkálatok közben sérül. A 7-es kód a nyomdahiba következtében megoldhatatlan feladatokat jelöli.

9-es kód: Ez a kód a **Nincs válasz** nevet kapta a *Javítókulcsban*. Olyan esetekben alkalmazható, amikor a válaszkísérletnek nyoma sem látható, a tanuló üresen hagyta a válasz helyét.

Amennyiben olyan tanulói válasszal találkozik, amelynek kódolása Ön szerint nem dönthető el egyértelműen, kérjük, küldje el azt a választ honlapunkra. (<http://ek.mobtech.hu>)

II. AZ ÖN ÁLTAL ADOTT KÓD JELÖLÉSE

Kérjük, hogy az Ön által adott kódot a feladat mellett szereplő üresen hagyott négyzetbe írja be.

1. feladat **Ebek Öröme**

OA00701

Mi az Ebek Öröme?

Kutyaeledel.

Az Ön által adott kód.

→ 1

Választható kódok.

0 1 7 9

III. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

Helyesírás és nyelvtan

- A helyesírási és nyelvtani hibákat ne vegye figyelembe, kivéve azokat az eseteket, amikor ezek a hibák jelentősen elhomályosítják a jelentést, vagy ha ezt külön jelezzük. Ez a teszt nem az írásbeli kifejezőképességet méri fel.

Az elvárttól eltérő formában megadott válasz

- Ezekben az esetekben a javítást végző tanárnak kell eldöntenie, hogy a tanuló megértette-e a kérdés lényegét, és tanújelét adta-e annak, hogy rendelkezik a válaszhoz szükséges tudással. Például, ha a feladat azt kéri a tanulótól, hogy „karikázza be az igen vagy a nem választ”, elfogadhatónak ítéljük, ha a tanuló leírja a válaszában az „igen” és a „nem” szavakat.

„A” FÜZET OLVASÁS 1. RÉSZ / „B” FÜZET OLVASÁS 2. RÉSZ**TEKNŐCÖK****1/79. FELADAT: TEKNŐCÖK**

Mi az oka annak, hogy nem élnek sokáig az otthon tartott teknősök? Nevezd meg legalább két okot a szövegben olvasottak közül!

1-es kód: A tanuló visszakeres és leír az alábbi információk közül legalább kettőt. Amennyiben a válasz kettőnél több információt tartalmaz, az első kettőt értékeljük.

- meggondolatlan vásárlás
- hozzá nem értés
- vitaminhiány
- betegségek
- tartási hiányosságok

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- hozzá nem értés
- vitaminhiány, érzékenység, tartási hiányosságok *(Az első kettőt értékeljük, és a második helytelen.)*

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

2/80. FELADAT: TEKNŐCÖK

Sorolj fel HÁROM olyan dolgot, amit a vízi teknősök esznek!

1-es kód: A tanuló visszakeresi és leírja a következő információkat: kishal, csigák, vízi rovarok.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

3/81. FELADAT: TEKNŐCÖK

Miért érdemes pontosan tudni teknősünk fajtáját?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak segítségével.

- Mert nagyra nőhet.
- Mert vannak fajták, amelyek nagyra nőnek.
- Azért érdemes, mert ettől függ a tartása, táplálása stb.
- A különböző fajtáknak mások az igényeik.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Mert megnő. *(Túl általános, minden állat megnő.)*

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

4/82. FELADAT: TEKNŐCÖK

Húzd alá a szövegben azt a részt, ahol arról olvashatsz, hogy milyen arányban kell megoszlania az akvaterráriumban a száraz és a vizes területnek!

1-es kód: A tanuló visszakeresi és aláhúzza a megfelelő szövegrészt. Az alábbi megoldások elfogadhatók, ennél több rész aláhúzása 0-s kódot ér.

- Tartásukhoz akvaterrárium szükséges, melynek 1/3 része száraz, 2/3 része vizes terület.
- 1/3 része száraz, 2/3 része vizes terület.
- Tartásukhoz akvaterrárium szükséges, melynek 1/3 része száraz, 2/3 része vizes terület. A víz magassága a teknős páncéljának hosszával egyező legyen.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

5/83. FELADAT: TEKNŐCÖK

Írd az alábbi számadatok mellé, hogy mire vonatkoznak a szövegben!

1-es kód: A tanuló helyesen következtet arra, hogy mire vonatkoznak az adatok.

- 30–40 cm – a vörös fülű ékszerteknős nősténye
- 22–26°C – a víz hőmérséklete az akvaterráriumban
- 100 kg – keselyűteknős kifejlett korában

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- 30–40 cm – a vörös fülű ékszerteknős
- 22–26°C – a víz hőmérséklete az akvaterráriumban
- 100 kg – keselyűteknős kifejlett korában

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

6/84. FELADAT: TEKNŐCÖK

Sorolj fel HÁROM dolgot, amelyre feltétlenül szükségük van a szárazföldi teknősöknek!

1-es kód: A tanuló visszakeres és leír az alábbi információk közül hármat, amennyiben a válasz a vártnál több információt tartalmaz, az első hármat értékeljük.

- odafigyelés
- nagy alapterület
- növényi táplálék (nyers zöldség)
- (ritkán) állati fehérje
- vitaminpor
- napfény

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

7/85. FELADAT: TEKNŐCÖK

Vízi vagy szárazföldi teknőst tartanál szívesebben? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

1-es kód: A tanuló a szöveg egészének értelmezésével válaszol, s válaszát a szövegre támaszkodva indokolja is.

- Vízit, mert az nem olyan érzékeny.
- Szárazföldit, mert nem kell hozzá akvaterrárium.
- Egyiket sem, mert sok gond van velük.
- A szárazföldi tartása érdekesebb. *(Implicit módon tartalmazza a döntést, pozitív kijelentést tesz az egyikkel kapcsolatban.)*

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A szárazföldieknek nagyobb hely kell. *(Nem derül ki egyértelműen a tanuló döntése.)*
- Vízit, mert olyanom már van.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

8/86. FELADAT: TEKNŐCÖK

Az alábbiak közül melyik jellemzi legjobban a szöveg stílusát? A szöveg:

Helyes válasz: B

BIZONYÍTVÁNY

9/87. FELADAT: BIZONYÍTVÁNY

A pszichológus szerint milyen érzés a tanárok számára a bizonyítvány kiállítása?

Helyes válasz: B

10/88. FELADAT: BIZONYÍTVÁNY

Mit jelent a „gyorstalpaló” gyermeknevelés? Magyarázd meg a szöveg alapján!

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a megfelelő szövegrészt, és utal arra, hogy a szülő csak alkalmasszerűen foglalkozik gyermekével.

- Csak akkor nevel, mikor baj történik.
- Ritkán törődik a gyerekekkel.
- Csak ritkán foglalkozik a gyerekekkel.
- Csak a bizonyítvány alapján nevel.

6-os kód: Tipikusan rossz válasz. A tanuló válaszában a nevelés teljes hiányára utal, nem pedig az alkalmasszerű foglalkozásra.

- Nem törődik a gyerekekkel.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Gyorsan le akarja tudni a gyereknevelést.
- Jutalommal vagy büntetéssel nevel.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

11/89. FELADAT: BIZONYÍTVÁNY

Miért buktak meg a szóbeli értékeléses próbálkozások?

Helyes válasz: D

12/90. FELADAT: BIZONYÍTVÁNY

Anna apja szerint gyerekeinek miért kötelessége a jó teljesítmény?

Helyes válasz: C

13/91. FELADAT: BIZONYÍTVÁNY

Ki felelős a gyerekekért Béla szerint?

Helyes válasz: D

14/92. FELADAT: BIZONYÍTVÁNY

Miért bizonytalanodtak el a szülők és a gyerekek a szöveges értékelés bevezetésekor a Kökölysziben?

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a megfelelő szövegrészt, utal arra, hogy a szülőket és a gyerekeket megzavarta az újszerű értékelés.

- Szokatlan volt.
- Újszerű volt.
- Nem volt nekik egyértelmű.
- Nem tudták osztályzattal behelyettesíteni.
- Eltűnt a hagyományos fegyelmező eszköz.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Más volt.
- Eddig nem így volt. *(Ez nem magyarázza az elbizonytalanodást.)*
- Nehéz volt elfogadni.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

15/93. FELADAT: BIZONYÍTVÁNY

Te melyik értékelési módot választanád? Válaszodat indokold meg a szöveg alapján!

1-es kód: A tanuló értelmezi az olvasottakat, kiválasztja az egyik értékelési módot, és a szövegre támaszkodva indokolja választását.

- Az osztályzatot, mert egyszerűbb.
- Az osztályzatot, mert megszokottabb.
- Az osztályzatot, mert egyértelműbb.
- Az osztályzatot, mert összehasonlítható.
- A szövegeset, mert egyénre szabott.
- A szövegeset, mert részletesebb.
- A szövegeset, mert az osztályzat nagyobb stresszel jár.
- A szövegeset, mert nem skatulyáz be annyira.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A szövegeset, mert jobban tetszik.
- A szövegeset, mert hosszabb.
- A hagyományosot, mert jobb.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

MUNKANÉLKÜLIEK

16/94. FELADAT: MUNKANÉLKÜLIEK

Mikori adatokat tartalmaz a grafikon?

Helyes válasz: C

17/95. FELADAT: MUNKANÉLKÜLIEK

Mit ábrázol a kördiagram?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet a kördiagram és a hozzá kapcsolódó szöveg segítségével.

- A foglalkoztatottak és a munkanélküliek számát.
- A foglalkoztatottak és a munkanélküliek arányát.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A foglalkoztatottak számát (2001 novemberében).
- A munkanélküliek számát (2001 novemberében).
- A munkanélküli ráta alakulását Magyarországon.
- Az arányokat 2001 novemberében.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

18/96. FELADAT: MUNKANÉLKÜLIEK

Melyik a grafikonon ábrázolt legalacsonyabb és a legmagasabb érték?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet a grafikon segítségével.

- 5,3 és 6,3
- 5,3 és 6,3 százalék

6-os kód: Tipikus rossz válasz. A tanuló nem a megfelelő értékeket, hanem a hozzájuk tartozó hónapokat nevezi meg.

- Szeptember, február

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- 6 és 5,8

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

19/97. FELADAT: MUNKANÉLKÜLIEK

Általánosságban milyen irányú tendenciát mutat a munkanélküliség alakulása Magyarországon?

Helyes válasz: B

20/98. FELADAT: MUNKANÉLKÜLIEK

Az összes munkanélküliek pontosan hány százalékát teszik ki a huszonöt éven aluli fiatalok?

Helyes válasz: C

21/99. FELADAT: MUNKANÉLKÜLIEK

Egy szöveg olvasása után beszélhetünk arról, hogy miről szól, de beszélhetünk arról is, hogy milyen a megfogalmazása, a stílusa.

Hogyan jellemeznéd ennek a szövegnek a stílusát?

1-es kód: A tanuló helyesen nevezi meg a szöveg stílusát, VAGY megnevez egy stílusbeli jellemzőt.

- száraz
- adatszerű
- lényegretörő
- nehezen érthető
- tömör
- ismertető
- tájékoztató
- statisztikai

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- sok számot tartalmaz
- jó a stílusa
- unalmas

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

22/100. FELADAT: MUNKANÉLKÜLIEK

Szerinted a cikk írója miért éppen azt a tényt emelte ki az adathalmazból, hogy a munkanélküliek egynegyede 25 év alatti?

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a cím és a szöveg tartalma közötti összefüggést.

- Azért, mert ez a legrosszabb tény az összes közül.
- Azért, mert nem jó, ha sok fiatal munkanélküli.
- Azért, mert a címnek figyelemfelkeltőnek kell lennie.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Azért, mert a fiatalok lusták.
- Azért, mert a fiatalok inkább segélyből élnek.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

FJORDÍTVÁ

23/101. FELADAT: FJORDÍTVÁ

Kicsoda Edvard Grieg?

Helyes válasz: D

24/102. FELADAT: FJORDÍTVÁ

Mi volt a különbség a magyar és a finn határ átlépése között?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak segítségével arra, hogy a magyar határon való átkelés nehezebb volt.

- A magyar határon átlépni nehezebb, a finn–norvég határt átlépni szokatlanul könnyű volt.
- A magyar határon átlépni nehezebb.
- A finn–norvég határt átlépni szokatlanul könnyű volt.
- Könnyebb volt átlépni a finn–norvég határt, mint amire számított. (*Implicit módon tartalmazza a tanuló értékelését.*)
- Arra számított, hogy nehéz lesz a finn–norvég határ átlépése is.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Arra számított, hogy nehéz lesz átlépnie mindkét határt.
- Átsétált a sorompón.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

25/103. FELADAT: FJORDÍTVÁ

Mi a Steinalsfossen?

Helyes válasz: C

26/104. FELADAT: FJORDÍTVÁ

Miről híres Trondheim városa? Írj HÁROM dolgot!

1-es kód: A tanuló visszakeres és leír hármat az alábbi információk közül. Amennyiben a válasz a vártnál több információt tartalmaz, az első hármat értékeljük.

- Norvégia harmadik legnagyobb városa.
- Ezeréves.
- V. Haraldot itt koronázták meg. / Koronázási helyszín.
- Itt van Észak-Európa legnagyobb középkori temploma.
- Itt vannak kiállítva a koronázási ékszerek.

6-os kód: Tipikusan rossz válasz. A válasz két jó részválaszt tartalmaz, de a harmadik részválasz a messzire látszó fényekre utal:

- nagyon messzire látszanak a fényei, ezeréves, Norvégia harmadik legnagyobb városa, koronázási helyszín

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

27/105. FELADAT: FJORDÍTVA

Milyenek a norvég emberek? A szövegből vett információkkal támaszd alá válaszodat!

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak segítségével. A válasz a norvégok jellemére utal, és a szövegből vett indoklást tartalmaz.

- Békés emberek, mert szeretik a természetet.
- Szótlanak, és kedvelik, ha más is szótlan fajta.
- Természetkedvelők, már a kisgyerekeket is kiviszik a hegyekbe.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Magasak.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

28/106. FELADAT: FJORDÍTVA

Érdekesnek találtad a szöveget? Válaszodat a szöveg alapján indokold is meg!

1-es kód: A válasz tartalmazza a tanuló ítéletét a szöveg tartalmára vonatkozóan és a szövegen alapuló indoklását.

- Igen, mert sok új dolgot megtudtam belőle a fjordok országáról.
- Igen, mert mindig is érdekelt Norvégia.
- Nem, mert nagyon száraz, nehezen olvasható.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Igen, mert nagyon érdekes. *(Túl általános.)*
- Igen, mert sok új dolgot megtudtam belőle. *(Túl általános.)*

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG

29/107. FELADAT: MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG

Meddig kell visszaküldeni a kitöltött adatlapot?

1-es kód: A tanuló visszakeresi és leírja a kért információt.

- Október 26-ig.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Októberig.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

30/108. FELADAT: MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG

Milyen adatot kell beírnod az adatlap második sorába?

Helyes válasz: C

31/109. FELADAT: MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG

Több törvény és rendelet is előfordul a szövegben, amelyet nem árt ismerni. Válassz ki egyet, amely téged is érinthet, és indokold meg, miért kell tisztában lenned a tartalmával!

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a szöveget, megnevez egyet az említett jogszabályok közül, és indokolja, miért HASZNOS annak ismerete. Az indoklás nem lehet a törvény idézete.

- A törvény vagy rendelet száma: 2001. évi XXXIX. törvény.
Azért jó, ha ismerem, mert: egy külföldi barátom ide szeretne jönni tanulni.
- A törvény vagy rendelet száma: 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet.
Azért jó, ha ismerem, mert: egy külföldi barátom ide szeretne jönni főiskolára.
- A törvény vagy rendelet száma: 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet.
Azért jó, ha ismerem, mert: érdekelne egy amerikai ösztöndíj.
- A törvény vagy rendelet száma: A munkaügyi miniszter 1/1996. (I. 9.) rendelete.
Azért jó, ha ismerem, mert: lehetővé teszi, hogy tanulók is legálisan vállaljanak munkát, és én egy új biciklire gyűjtök.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A törvény vagy rendelet száma: Törvény.
Azért jó, ha ismerem, mert:
- A törvény vagy rendelet száma: www.scholarship.hu
Azért jó, ha ismerem, mert: itt tudok érdeklődni.
- A törvény vagy rendelet száma: 157/2001. (IX. 12.) Korm. rendelet.
Azért jó, ha ismerem, mert: hasznos lehet számomra.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

32/110. FELADAT: MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG

A szöveg első bekezdésének tartalmára és stílusára melyik jelző illik leginkább az alábbiak közül?

Helyes válasz: B

33/111. FELADAT: MAGYAR ÖSZTÖNDÍJ BIZOTTSÁG

Ha külföldi ösztöndíjas lennél, visszaküldenéd-e az adatlapot? Miért? Válaszodban utalj a tájékoztatóban olvasottakra!

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a szöveget, válasza tartalmazza állásfoglalását (ha implicit módon, az is elfogadható) és annak szövegen alapuló indoklását.

- Igen, mert sok információhoz lehet hozzájutni.
- Nem, mert túl hivatalos dolgokról van szó, és nem szeretem, ha tegeznek.
- Nem, mert nem tudok e-mailezni.
- Így jobban eljutnának hozzám a fontos hírek. *(Implicit módon pozitív állásfoglalás.)*

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Talán.
- Rendeleteket kell hozzá olvasni.
- Nem megyek külföldre tanulni.
- Igen.
- Nem.
- Mert Budapesten van.
- Igen, mert sok dolgot megtudhatok. *(Túl általános.)*

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

„A” FÜZET OLVASÁS 2. RÉSZ / „B” FÜZET OLVASÁS 1. RÉSZ**HARRY POTTER FILMEN****34/49. FELADAT: HARRY POTTER FILMEN**

Értelmezd a következő mondatot: „Íme egy filmbemutató, amely tényleg eseményszámba megy.”!

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi az adott mondatot, utal a filmbemutató iránti nagy érdeklődésre.

- Nagy felhajtás volt körülötte.
- A film bemutatása nagy dolog.
- Mindenki kíváncsi a filmre.
- Mindenkit érdekel.
- Sokan megnézték a filmet.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A film bemutatása nagy eseménynek számít. *(Az idézett mondat ismétlése.)*
- Jó a film.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

35/50. FELADAT: HARRY POTTER FILMEN

Ki írta a film forgatókönyvét?

Helyes válasz: D

36/51. FELADAT: HARRY POTTER FILMEN

A kritikus szerint a film legnagyobb erőssége:

Helyes válasz: C

37/52. FELADAT: HARRY POTTER FILMEN

Mi a különbség a kritikus és a néző véleménye között? Mit gondolnak a filmről?

2-es kód: A tanuló helyesen következtet a megfelelő szövegrészek alapján, és válaszában mindkét fél véleményére utal.

- A néző a könyvet jobbnak tartja, a kritikusnál ez nem derül ki.
- A kritikus szerint nagyon jó a film, a néző szerint a könyv jobb.
- A kritikus sokat beszél a színészekről/sminkről, díszletről stb., a néző semmit.

1-es kód: A tanuló válaszában csak az egyik fél véleményére utal, a másik fél véleménye hiányzik vagy helytelen.

- A néző a könyvet tartja jobbnak, a kritikus pedig a filmet. *(A második részválasz helytelen.)*
- A kritikus sokat beszél a színészekről.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Mindkettőnek tetszett a film.
- A néző a filmet jobbnak tartja, mint a könyvet.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

38/53. FELADAT: HARRY POTTER FILMEN

Melyik vélemény volt számodra érdekesebb, a kritikusé vagy a nézőé? Magyarázd meg a válaszodat!

1-es kód: A válasz tartalmazza a tanuló választását és a szövegen alapuló indoklást.

- A kritikusé, mert megtudom, kik szerepelnek benne.
- A nézőé, mert olvastam a könyvet, és tudni akartam, mennyire hasonlít hozzá a film.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A kritikusé, mert ez a munkája.
- A kritikusé, mert jobban ért hozzá.
- A nézőé, mert én is az vagyok.
- A nézőé, mert a kritikus csak a rosszat nézi benne.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

TRIATLON**39/54. FELADAT: TRIATLON**

Milyen ellentmondást találsz az újságcikk első és második mondata között?

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a cikk első és második mondatát, azonosítja és megnevezi az ellentmondást a kevéssé ismertség és a tömegsport között.

- Ha kevesen ismerik, hogy lehet tömegsport?
- Kevesen ismerik – tömegsport lett.

6-os kód: Tipikusan rossz válasz, amelyben a tanuló a triatlon korát állítja szembe tömegsport voltával.

- Fiatal sportág, mégis tömegsport lett.
- A 80-as években indult, mára már tömegsport.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Kevesen ismerik pedig versenysport.
- Mostanra tömegsport lett.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

40/55. FELADAT: TRIATLON

Mi a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy a triatlon a többi sporttal egyenértékűvé nőtte ki magát? Húzd alá az újságcikk szövegében azt a mondatot, amelyikből ez kiderül!

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak segítségével, és aláhúzza a megfelelő mondatot. A válasz akkor is elfogadható, ha az előző mondatot IS aláhúzza a tanuló, de az előző mondat önmagában nem fogadható el. Ennél több rész aláhúzása 0-s kódot ér.

- A triatlon előrehaladását mi sem példázza jobban, mint hogy már a sidneyi olimpián a bemutatkozó sportágak között szerepelt.
- Ma a világ legtöbb országában létezik triatlon szövetség, és világszerte a legsikeresebben fejlődő tömegsport. A triatlon előrehaladását mi sem példázza jobban, mint hogy már a sidneyi olimpián a bemutatkozó sportágak között szerepelt.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Ma a világ legtöbb országában létezik triatlon szövetség, és világszerte a legsikeresebben fejlődő tömegsport.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

41/56. FELADAT: TRIATLON

Szerinted miért említik a triatlon kialakulásának legendáját az újságcikkben?

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi az olvasottakat, és válaszában utal a hagyományteremtésre vagy a figyelemfelkeltésre.

- Saját „hagyományt” akarnak teremteni a triatlonnak.
- Saját történelmet írnak.
- Az olimpiának is ősi hagyományai vannak.
- Az ember(iség) szereti az egyes jelenségek eredetét történetekre visszavezetni.
- Így sokkal érdekesebb a cikk.
- Felkelti az érdeklődést.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Mert érdekes.
- Mert fontos.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

42/57. FELADAT: TRIATLON

Mi volt a célja Moki Martinnak a triatlon alapjainak létrehozásakor?

Helyes válasz: B

43/58. FELADAT: TRIATLON

Melyik nagy versennyel indult a triatlon sikertörténete?

Helyes válasz: C

44/59. FELADAT: TRIATLON

Miért fontos információ az, hogy 1980-ban az amerikai ABC tévétársaság segített egy verseny megrendezésében? Hogyan járulhatott ez hozzá a sportág népszerűsítéséhez?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak segítségével, utal a tévéközvetítés és a népszerűsítés közötti kapcsolatra.

- A versenyt valószínűleg közvetítette a tévé, vagyis sokan látták, láthatták.
- A tévé népszerűsítette a triatlont.
- A versenyt valószínűleg közvetítette a tévé, ezáltal megkedvelték.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A tévé közvetítette a versenyt.
- Népszerű lett a sportág.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

45/60. FELADAT: TRIATLON

Mi jelzi ennek a sportágnak az eredményességét Magyarországon?

1-es kód: A tanuló azonosítja és értelmezi a megfelelő szövegrészt, utal a versenyzők jó szereplésére.

- Az, hogy a magyar versenyzők dobogósak lettek a szombathelyi versenyen.
- Az, hogy a magyar versenyzők dobogósak lettek az Európa-bajnokságon.
- A magyar sportolók jól teljesítenek/szerepelnek a nemzetközi versenyeken.
- A versenyzők sikereket értek el az EB-n.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- A triatlon eredményes Magyarországon.
- Szombathelyen rendezték '96-ban az Európa-bajnokságot.
- Versenyzőink sikeresek.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

46/61. FELADAT: ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

Mi ijesztette meg Szilárdot a mókás időjárás-jelentésben először?

Helyes válasz: C

47/62. FELADAT: ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

Miért szokatlan dolog a humoros időjárás-jelentés?

Helyes válasz: A

48/63. FELADAT: ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

Mit akar Miki azzal mondani, hogy „Az egysejtűek is azért jöttek létre, hogy az evolúció folyamán kialakuljon az emberiség, és végül a Monty Python”?

Helyes válasz: B

49/64. FELADAT: ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

Teljesen eredetinek tekinthető-e Szilárd „humoros időjós” ötlete?

Helyes válasz: C

50/65. FELADAT: ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

Mi a közös pont Robi és Szilárd alkotói módszerében? Magyarázd meg válaszodat az olvasottak alapján!

1-es kód: A tanuló helyesen következtet az olvasottak alapján, párhuzamot von a két alkotói módszer között.

- Robi és Szilárd is tudatosan dolgozik a viccek kitalálásán.
- Az, hogy vannak olyan viccek, amelyeket tudatosan gyártanak, és vannak, amelyekre véletlenül bukkannak rá.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Nincs közös pont a módszerükben, teljesen másképp dolgoznak.
- Nincs ilyen, mert Robi igazi humorista, Szilárd csak időjós.
- Robi és Szilárd is vicceket gyűjt.
- Mindketten maguk találják ki a vicceket.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

51/66. FELADAT: ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

Mit gondolsz, miért arathatott sikert Szilárd akkor is, amikor teljesen „normális” időjós-ként mondta el az aznapi időjárás-jelentést?

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a megfelelő szövegrészt, válaszából kiderül, hogy felismerte azt, hogy az elvárások miatt gondoljuk humorosnak.

- Azért, mert Szilárdtól azt várták el, hogy vicces lesz, és amikor nem volt, abban pont az volt a vicces.
- Megszokták, hogy vicces, és azt hitték, hogy most ez a vicc.
- Azért, mert mindig viccesen jelentett időjárást, és amikor nem így történt, az emberek meglepődtek, és a viccek hiányán is nevettek.
- Azért, mert akit humorosnak ismerünk meg, azon mindig nevetünk.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Azért, mert Szilárd nem így szokott időjárást jelenteni.
- Azért, mert Szilárd bármit is csinál, mindig vicces.
- Azért, mert a normális időjárás-jelentés is nagyon vicces.
- Azért, mert sokan visszajeleztek, hogy milyen vicces volt.
- Nekem ez nem vicces, de a többieknek tetszett.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

52/67. FELADAT: ROBI, MIKI ÉS SZILÁRD

Alátámasztja-e Miki a válaszában azt a hiedelmet, miszerint az emberek humorérzéke nemzetek szerint változik? Válaszodat indokold az olvasottak alapján!

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi a megfelelő szövegrészt, nemleges választ ad, és utal arra, hogy az emberek humorérzéke inkább ízlésbeli vagy szellemi beállítottságban különbözik.

- Nem, inkább ízlés alapján.
- Azt tapasztalta, hogy inkább az ízlésbeli és a szellemi beállítottság köti össze az embereket a humor vonalán.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Nem, nem támasztja alá.
- Nem, ezzel nem ért egyet.
- Nem.
- Igen, Miklós szerint a nemzetek humora eltérő.
- Igen, például az angolok humora a legjobb.
- Nem, mert ő az abszurd humort kedveli.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

ZSENI VAGY BOLOND

53/68. FELADAT: ZSENI VAGY BOLOND?

Mi az ellentmondás a szerző szerint Van Gogh esetében?

Helyes válasz: B

54/69. FELADAT: ZSENI VAGY BOLOND?

Mit tart a szerző a műveltség és az intelligencia összefüggéséről?

Helyes válasz: B

55/70. FELADAT: ZSENI VAGY BOLOND?

Miről ismerhető fel a zseni?

Helyes válasz: D

56/71. FELADAT: ZSENI VAGY BOLOND?

Mi a probléma a tanárnő szerint a kivételes képességű gyerekekkel?

Helyes válasz: C

57/72. FELADAT: ZSENI VAGY BOLOND?

Hogyan alakulhat a kivételes képességű gyerekek sorsa?

Helyes válasz: D

58/73. FELADAT: ZSENI VAGY BOLOND?

Mit mond a pszichológus, mit kell tenni a különleges képességű gyerekekkel?

Helyes válasz: B

59/74. FELADAT: ZSENI VAGY BOLOND?

Miért mondjuk a szerző szerint valakire a tévé előtt azt, hogy zseni, ha megnyert egy szellemi vetélkedőt?

1-es kód: A tanuló helyesen értelmezi az olvasottakat, utal arra, hogy az emberek gyakran vannak párhuzamot a zseniség és az intelligencia/műveltség között.

- Mert az intelligensekre gyakran mondjuk, hogy zsenik.
- Azért, mert sokat tud, és ezt gyakran azonosítjuk a zseniséggel.
- Azért, mert azt hisszük, hogy aki sokat tud/sok adatot tud, az egyben zseni is.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Mert az intelligenciát azonosítjuk a műveltséggel.
- Azért, mert okos.
- Azért, mert szerencsés.
- Azért, mert azt gondoljuk róla, hogy okos, pedig csak szerencsés.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

BUDAPEST MA

59/75. FELADAT: BUDAPEST MA

Mit ábrázol a fenti tájékoztató?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet a grafikon alapján.

- Légszennyezettségi adatokat.
- Azt, hogy milyen a levegő Budapesten.
- Azt, hogy milyen anyagok vannak a levegőben.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Budapest szennyezettségét.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

60/76. FELADAT: BUDAPEST MA

Hol jobb a helyzet?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet a grafikon alapján.

- A külvárosban.

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

61/77. FELADAT: BUDAPEST MA

Melyik szennyező anyagból van a legtöbb a külváros levegőjében?

1-es kód: A tanuló helyesen következtet a grafikon alapján.

- NO²
- Nátrium-dioxidból

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

62/78. FELADAT: BUDAPEST MA

Milyen szervezet segítségével állították össze ezt a grafikont?

1-es kód: A tanuló azonosítja és megnevezi a szervezetet.

- Az Országos Meteorológiai Szolgálat segítségével.
- OMSZ

0-s kód: Helytelen vagy hiányos válasz.

- Meteorológiai szolgálat.

Lásd még: 7-es és 9-es kód.

